Persbericht

Digitale ongelijkheden: collectieve klacht tegen België bij het Europees Comité voor Sociale Rechten

Onder embargo tot 28/09/2026

Naarmate publieke en private diensten volledig digitaal worden, dreigen duizenden mensen hun essentiële rechten niet meer te kunnen uitoefenen. Met de steun van Unia en het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting dienen 3 internationale ngo's een collectieve klacht in tegen België bij het Europees Comité voor Sociale Rechten (ECSR). Meer dan 50 organisaties uit het middenveld steunen de klacht.

Ongeziene alliantie van organisaties tegen volledige digitalisering

Vandaag hebben **Age Platform Europe**, het **European Disability Forum** en the **International Federation for Human Rights** een collectieve klacht tegen België ingediend bij het Europees Comité voor Sociale Rechten. Dat Comité ziet toe op de correcte toepassing van het Europees Sociaal Handvest. Met deze klacht willen de organisaties de Belgische Staat verplichten om meer rekening te houden met ongelijkheden en discriminatie waarmee bepaalde kwetsbare groepen te maken krijgen, en om de toegang tot de fundamentele rechten te waarborgen, als antwoord op de toenemende digitalisering van essentiële publieke en private diensten.

Unia en het **Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting** hebben dit dossier gedurende meerdere maanden voorbereid. Dankzij de **mobilisatie van een vijftigtal verenigingen** uit het noorden en het zuiden van het land werden honderden getuigenissen verzameld om deze klacht te staven. Deze verenigingen werken in verschillende sectoren met doelgroepen die digitaal kwetsbaar zijn.

Steeds grotere complexiteit voor mensen in een kwetsbare situatie

Een treinticket kopen, informatie krijgen over een lening bij de bank, stappen ondernemen bij de gemeente, een medische afspraak maken of via digitale tools communiceren met de school van je kind: deze dagelijkse, ogenschijnlijk banale situaties zijn allerminst vanzelfsprekend voor veel ouderen, personen met een handicap, mensen in bestaansonzekerheid, ongeletterde of analfabete personen, of personen die de landstalen niet of nauwelijks beheersen.

Altijd niet-digitale toegangswegen voorzien

In hun klacht herinneren de 3 internationale organisaties er onder meer aan dat België, overeenkomstig het Europees Sociaal Handvest, voor elke publieke dienst, elke essentiële private dienst en voor sociale diensten verschillende vormen van toegang moet garanderen via het structureel behoud van loketten, telefonische permanenties en briefwisseling, zodat geen enkele procedure uitsluitend digitaal verloopt. Het moet ook de doeltreffendheid van deze verschillende toegangswegen en hun universele toegankelijkheid waarborgen.

Als België door het ECSR wordt veroordeeld, zullen de overheden structurele maatregelen moeten nemen om een einde te maken aan de schending van de fundamentele rechten. Bovendien kan de beslissing van het ECSR een precedent scheppen voor andere gelijkaardige zaken in ons land en in de andere lidstaten van de Raad van Europa.

Henk Van Hootegem, coördinator van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting*: "De digitalisering van onze samenleving heeft een grote impact op de toegang tot diensten en rechten. Met deze klacht vragen talrijke organisaties dat met die impact rekening wordt gehouden, in het bijzonder voor de meest kwetsbare personen. Ze vragen ook dat iedereen toegang kan krijgen tot informatie en diensten via gelijkwaardige contactkanalen, om een effectieve toegang tot rechten te waarborgen."*

Els Keytsman De Ronne, directeur van Unia: "*Unia is verheugd dat er geleidelijk wetgeving wordt ingevoerd om de digitale omwentelingen te omkaderen, maar in het dagelijks leven worden veel mensen volledig aan hun lot overgelaten. Een strikt kader en gedeelde normen moeten dringend opgelegd worden aan alle openbare en private actoren die digitale tools gebruiken, zodat deze vooruitgang alle burgers ten goede komt zonder iemand uit te sluiten."*

Over het Europees Comité voor Sociale Rechten (ECSR)

Het ECSR is een onafhankelijk orgaan van de Raad van Europa dat moet controleren of lidstaten de rechten naleven uit het Europees Sociaal Handvest. België heeft dit Handvest in 2004 geratificeerd.

Lijst van organisaties die de klacht steunen:

Action et Recherche Culturelles (ARC), ACV-CSC / TSE-CSC, Alteo, ATD Vierde Wereld België, Autonomia, Belgian Disability Forum (BDF), Bras dessus Bras dessous, Périne Brotcorne, Brussels Platform Armoede, Le CAP Brabantia, Le CAWab, Centre Régional d'Intégration du Brabant Wallon, Centre Régional d'Intégration de Mons-Borinage-Wapi, Collectif des Acteurs Bruxellois de l'Accessibilité Numérique (CABAN/DIBAC), Coordination et Initiatives pour les Réfugiés et les Étrangers (CIRÉ), Conseil Bruxellois de Coordination Sociopolitique (CBCS), CSC Seniors, Elise Degrave, Doof Vlaanderen, Droits devant, Enéo, Entr'Aide des Marolles, Entr'âges, Les Equipes Populaires, ESENCA, La Fédération Francophone des Sourds de Belgique (FFSB), La Fédération des Maisons Médicales (FMM), La Fédération des Services Sociaux (FdSS), Le Forum - Bruxelles contre les inégalités, Le Foyer, Le Gang des Vieux en Colère, Les Habitant·e·s des images, Inclusion, Info-Sourds de Bruxelles, Interface3Namur, Liages, La Ligue Braille, Liga voor Mensenrechten, La Ligue des droits humains, La Ligue des Usagers des Services de Santé (LUSS), Lire & Ecrire, MAKS vzw, OKRA, Présence et Action Culturelles (PAC), Rassemblement Bruxellois pour le Droit à l'Habitat - Brusselse Bond voor het Recht op Wonen (RBDH/BBRoW), Le Réseau Belge de Lutte contre la Pauvreté (BAPN), Le Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté (RWLP), SAAMO, S-Plus, Le Syndicat des Immenses, Testachats - Testaankoop, Vie Féminine, Vlaams Netwerk tegen Armoede, Vlaamse Ouderenraad, Vlaams Patiëntenplatform

Contact

Anne Salmon • +32 2 212 31 00 • 0478 90 44 27 • anne.salmon@unia.be

Zoé Storme • +32 2 212 31 63 • zoe.storme@cntr.be